

TOVUZ

VƏTƏN,
XEYİRXAHLIQ,
ƏDALƏT
UĞRUNDA!

Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin orqanı

Qəzet 1929-cu ildən çıxır * № 09-10 (7603-7604) * 25 avqust 2022-ci il * İctimai-siyasi qəzet * Qiyməti 50 qəpik

Tovuz rayonu: 92 il tərəqqi və inkişaf yolunda

Tovuz rayonunun inzibati rayon kimi yaradılmasından 92 il ötür. Tovuz artıq müasir, sürətlə inkişaf edən, gündən-günə abadlaşan gözəl bir rayona çevirilmişdir. Tovuzun qədim tarixi var, lakin inzibati rayon kimi Azərbaycan SSR Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinin 8 avqust 1930-cu il tarixli Qərarı ilə yaradılmışdır.

Çox şərəfli, qədim keçmişə malik və babaların hünərinə şahidlik etmiş Tovuz əzəli yurd yerlərimizdir. Yaşı 8 min ildən çox olan Göytəpə arxeoloji abidəmiz tariximizin ululuğundan xəbər verir. Beynəlxalq səviyyədə elmi cəhətdən təsdiq olunmuşdur ki, Tovuzdakı bu protoşəhər Qafqazda ən qədim nümunədir.

Tovuz heç vaxt əsarət altına düşməyib, istilaya məruz qalmayıb. İndiki tovuyluların nəsilləri bu

torpağın şərəfli qəhrəmanlıq tarixini həmişə yaşadıb, uca tutmuşlar. Burada gənclərin, yeni nəslin vətənpərvərlik tərbiyəsinə həmişə həssaslıqla yanaşılmışdır. 2020-ci ilin iyul ayının 12-dən başlayaraq Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən dövlət sərhəddinin Tovuz rayonu istiqamətində törədilən təxribatın qarşısının alınmasında qüdrətli Ordumuzla möhtəşəm birlik nümayiş etdirən tovuylular bu

dəfə də tarixin sınağından alni açıq,üzü ağ çıxdı və öz ünvanına bir zəfər tarixi yazdı. Vətən müharibəsinə aparan yol Tovuzdan başlayıb, burada düşməne layiqli cavab verilib, hadisələr zamanı rayon əhalisi böyük həmrəylik və vətəndaş məsuliyyəti nümayiş etdirib. Bunun ölkə Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən səsləndiril-məsinin rayonda vətənpərvərlik

coşqusunun daha da güclənməsinə, insanların daim səfərbərlik ruhunda saxlanmasına səbəb oldu. Bununla da Vətən müharibəsində iştirak edən tovuylular çox şərəfli döyüş yolu keçdilər.

Ötən 92 ildə Tovuz rayonu çox sürətli inkişaf yolu keçmişdir. Rayonumuzun sosial-iqtisadi inkişafının zirvəsi məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrə və müstəqillik illərinə təsadüf edir.

Ulu öndər Heydər Əliyev dəfələrlə Tovuz rayonuna olmuş, rayonun hərtərəfli inkişafına çox dəyərli töhfələr vermiş, zəhmətkeş insanlara xüsusi qayğı ilə yanaşmışdır. Onun tovuylular haqqında dedi-yi məşhur "Tovuzun gözəl təbiəti, qiymətli sərvəti var, onun ən qiymətli sərvəti eməksevər insanlarıdır" kəlamı bu gün də bizim üçün qürur mənbəyidir.

Son illərdə Tovuz rayonuna 8 dəfə səfər edən cənab Prezident İlham Əliyev rayonun sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı 28 Sərəncam

imzalamış, bir çox təməlqoyma və açılış mərasimlərində iştirak etmişdir. Tovuzlular cənab Prezidentin, həmçinin Azərbaycanın Birinci vitse-Prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın qayğısını həmişə hiss etmişlər və böyük minnətdarlıq hissi ilə bunu yüksək dəyərləndirirlər.

Bu gün Tovuz rayonu gündən-güncə gözəlləşir, tərəqqiyə qovuşur. Rayonda ardıcıl olaraq yeni-yeni layihələr icra olunur. Geniş miqyaslı tikinti-quruculuq və abadlıq işləri həyata keçirilir. Əhalinin güzəranı durmadan yaxşılaşır.

Tovuylular cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasi kursun Azərbaycanı xoşbəxt gələcəyə aparan yeganə yol kimi görürlər və həmişə bu siyasətə sadıqdırlar.

Bütün tovuyluları Tovuzun inzibati rayon kimi yaradılmasının 92 illiyi münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər kəsə yeni-yeni uğurlar və xoşbəxtlik arzulayırlar.

"Tovuz"

İcra başçısının növbəti səyyar qəbulu Ağacqala kəndində baş tutub

layihələr və tədbirlər barədə ətraflı məlumat vermişdir.

Sonra kənd sakinlərinin müraciətləri dinlənilib və problemlərin müvafiq həll yolları araşdırılıb. Səsləndirilən bir sıra müraciətlərin yerinə yetirilməsi ilə bağlı göstəriş verilib. Digər problemlər mərhələli şəkildə həll olunması məqsədilə nəzarətə götürülüb.

Tovuz rayonunun ucqar dağ kəndi olan Ağacqala kəndində rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məmməd Məmmədovun səyyar qəbul-

görüşündə hüquq-mühafizə orqanlarının, aidiyyəti idarə, müəssisə və təşkilatların, xidmət sahələri rəhbərləri iştirakı ediblər.

Əvvəlcə kənd sakinləri qarşısında çıxış

edən Məmməd Məmmədov möhtərəm Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla həyata keçirilən daxili və xarici siyasət nəticəsində ölkəmizdə, o cümlədən Tovuz rayonunda yerinə yetirilən sosial-iqtisadi

Ağacqala kəndinin sakinləri əhalinin rifah halının və sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işlərdən razılıqlarını bildirərək, ölkə başçısına təşəkkürlərini ifadə ediblər.

Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məmməd Məmmədov, RİH başçısı aparatının məsul işçiləri, YAP Tovuz rayon təşkilatının sədri Nihad Pənahov, İctimai Şuranın sədri Məzahir Bayramov, Azərbaycan Qarabağ Müharibəsi Əlilləri, Veteranları və Şəhid ailələri ictimai birliyinin Tovuz rayon filialının sədri Əli Əliyev Türkiyədə müalicəsini başa vuraraq Vətənə qayıdan Şəmsi Məmmədovu evində ziyarət ediblər.

Məmməd Məmmədov qazimizin ümumi sağlamlıq vəziyyəti, ailə-məişət qaygıları ilə maraqlanıb. İcra başçısı Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Şanlı Azərbaycan Ordusunun qazandığı qələbənin qəhrəman şəhidlərimiz və Şəmsi Məmmədov kimi qazilərimizin sayəsində əldə olduğunu vurğulayıb, nəticədə ərazi

bütövlüyümüzün təmin edildiyini qeyd edib.

Qazi Şəmsi Məmmədov Vətən müharibəsi iştirakçlarına, qazilərimizə və şəhid ailələrinə göstərilən diqqətə və onun müalicəsinə göstərilən dövlət qayğısına görə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya öz minnətdarlığını bildirib.

Dondar Quşçu kənd sakini olan Məmmədov Şəmsi Lətif oğlu Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin giziri olaraq 44 günlük Vətən müharibəsində iştirak

edib. O, əvvəlcə 29 sentyabrda Kəlbəcər, daha sonra 24 oktyabr 2020-ci ildə Şuşa uğrunda gedən döyüşlər zamanı ağır yaralanıb. Qazimiz ötən ilin 1 mart tarixində "YAŞAT" Fondu tərəfindən müalicə üçün Türkiyəyə göndərilmiş və müalicəsi başa çatdıqdan sonra 24 iyul 2022-ci ildə Dondar Quşçu kəndinə qayıtmışdır. Şəmsi Məmmədov Vətən müharibəsində göstərdiyi şücaətə görə "Kəlbəcərin azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Vətən uğrunda", "Şücaətə görə"

və "Vətən müharibəsi iştirakçısı" mə dalları ilə təltif olunub.

Şəmsi Məmmədov dünən böyüyüb boya-başa çatdığı Dondar Quşçu kəndinə qayıdarkən rayon İcra Hakimiyyətinin əməkdaşları, ailə üzvləri, şəhid ailələri, qazilər və sakinlər tərəfindən Tovuz şəhərinin girişində böyük coşqu ilə qarşılanıb. Qarşılanmadan sonra Şəhidlər Xiyabanı ziyarət olunaraq, şəhidlərimizin əziz xatirəsini dərin ehtiramla yad edilib.

"Tovuz"

Milli Mətbuat və Jurnalistika Günü münasibətilə tədbir keçirilib

Tovuz rayon İcra Hakimiyyətinin Milli Mətbuatın 147-ci ildönümü münasibətilə bir qrup media nümayəndələri ilə görüş keçirilib. Görüşdə Tovuz rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məmməd Məmmədov, YAP Tovuz rayon təşkilatının sədri Nihad Pənahov, RİH başçısı aparatının məsul əməkdaşları, mətbuat nümayəndələri iştirak ediblər.

Məmməd Məmmədov 22 iyul - Milli Mətbuat və Jurnalistika Günü münasibətilə media nümayəndələrini təbrik edib, mətbuatımızın müstəqillik dövründəki fəaliyyətində danışan icra

başçısı ümummilli lideri Heydər Əliyevin misilsiz xidmətlərini xüsusilə vurğulayaraq, ölkəmizin ictimai-siyasi, mədəni həyatında, milli həmrəyliyin möhkəmləndirilməsində, mənəvi dəyərlərin qorunması və təbliğində kütləvi informasiya vasitələrinin mühüm rol oynadığını

qeyd edib.

M.Məmmədov Zəfərlə başa çatan 44 günlük Vətən müharibəsindən söz açaraq o dövrdə də kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin fədakarlıqlarından danışaraq bir daha mətbuat işçilərini peşə bayramları münasibətilə

təbrik edib, məsuliyyətli fəaliyyətlərində onlara uğurlar arzulayıb.

Sonra mətbuat nümayəndələrinə Tovuz rayon İcra Hakimiyyətinin Fəxri Fərmanları təqdim olunub.

Media nümayəndələri Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasının dövlət

səviyyəsində qeyd edilməsi, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin mətbuat nümayəndələrinin əməyinə verilən qiymətin bariz nümunəsi olduğunu bildiriblər.

“Tovuz”

«Uğur» ağır atletika klubu yaradı-

Ağır atletika idman növünün inkişafına təkan vermək məqsədilə cari ildən etibarən bu idman növündə klub sisteminə keçilmişdir. Bu məqsədlə Tovuz Olimpiya İdman Kompleksində «Uğur» ağır atletika klubu yaradılmışdır.

Klubun açılışını Tovuz rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məmməd Məmmədov etmişdir. İcra başçısı klubda yaradılan şəraitlə tanış olmuş, bu idman növü ilə məşğul olan idmançılarla görüşmüş, mövcud problemlərin aradan qaldırılması və rayonda bu idman növünün inkişaf etdirilməsi üçün müvafiq göstərişlər vermişdir.

“Tovuz”

ƏMƏKDAR ELM XADİMİ, FİLOLOGİYA ELMLƏRİ DOKTORU, PROFESSOR QƏZƏNFƏR PAŞAYEVƏ

Hörmətli Qəzənfər müəllim!

Siz Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Elm Xadimi, Azərbaycan ədəbiyyatşünası, folklorşünası, publisist, dilçi, yazıçı, tərcüməçi, filologiya elmləri doktoru, professor və ən əsası, bizim doğma Tovuz rayonunun sevilen, hörmətli, dəyərlı müdriklerinden birisiniz.

Siz hələ 60-cı illərdə uzaq İraqda tərcüməçi işləmiş, orada yaşayan və sayı təqribən 2,5 mln-a çatan azərbaycanlıların (İraq türkmənləri) dialekt və folklorunun toplanması və araşdırılması ilə məşğul olmusunuz. "Azərbaycan dilinin Kərkük dialekti" mövzusunda namizədlik, "İraq Türkmən folkloru" mövzusunda doktorluq dissertasiyaları müdafiə etmişiniz. İraqda yaşayan azərbaycanlıların – İraq türkmənlərinin ədəbi-mənəvi yaradıcılığının tədqiqi və təbliği sizin yaradıcılığınızda xüsusi yer tutur. Elmi fəaliyyətinizin zirvəsi "İraq-türkmən folkloru" adlı monumental əsəriniz, məqalələriniz, kitablarınız, folklor nümunələriniz, xüsusən də, "Altı il Dəclə-Fərat Sahillərində" kitabınız, televiziya çıxışlarınız İraq türkmənləri və bizim üçün ölçüyəgəlməz xidmətlərinizdən biridir.

Uzun müddət Azərbaycan-İraq Dostluq Cəmiyyətinin sədr müavini işləmişiniz, öz vəsaitiniz hesabına Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun Folklor Elm Mərkəzində İraq Türkmən Ocağı muzeyi yaratmış, İraqda yaşayan azərbaycanlıların ədəbiyyatı və mədəniyyəti ilə bağlı olan son otuz ildə topladığınız şəxsi əşyaların, o cümlədən incəsənət əsərlərinin, əlyazmaların, elmi mənbələrin, kitabların hamısını burada cəm etmişiniz. Məhz Sizin sayənizdə biz türkmən qardaşlarımızı daha yaxından tanıdıq, sevdik. Təsədüfi deyil ki, bu gün İraq türkmənləri Sizi öz doğma oğlu bilir. Siz İraq Respublikasının "Əməkdə şücaətə görə" medalı ilə təltif edilmisiniz. Bundan əlavə, Kərkük vəqfinin və türkmən cəbhəsinin diplom və yüksək mükafatlarına layiq görülmüşünüz. Sizin həyat və fəaliyyətinizdən bəhs edən "Bu sevda ölüncədi", "İraq bizə İraq deyil" və s. kitablar nəşr edilmişdir. İki qardaş xalq arasında qurduğunuz bu körpünün əbədi olacağına inanır və Sizinlə qürur duyuruq!

Dəyərlı elm xadimi Qəzənfər Paşayev!

Siz təkcə ədəbiyyat, mədəniyyət sahəsi ilə deyil, Azərbaycan elminə verdiyiniz töhfələrlə də xalqın yaddaşında dərin iz buraxmışınız. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Nizami adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində şöbə müdiri,

eyni zamanda 2003-cü ildən Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunda baş

elmi işçi vəzifəsində çalışmışınız. "Ədəbiyyat", "Vəfa" "Folklor və etnoqrafiya", "Xəmsə", "Qopuz" jurnallarının, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun «Ədəbi-nəzəri məcmuə»sinin redaksiya heyətinin, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu nəzdində müdafiə Şurasının üzvü, həmin şuranın həmsədri olmusunuz. Pedaqoji və elmi kadrların hazırlanmasında əvəzsiz xidmətləriniz vardır. Onlarla doktorluq və namizədlik dissertasiyaları üzrə opponent, bir çox dərslük və monoqrafiyaların redaktoru və ya rəyçisi olmusunuz.

1964-1989-cu illərdə Azərbaycan Pedaqoji Dillər İnstitutunda fəaliyyət göstərmiş, institutun ingilis dili fakültəsində dosent, dekan müavini, xarici dillər kafedrasının müdiri olmusunuz. ABŞ və İngiltərədə ixtisasartırma kurslarını bitirmiş, uzun illər BDU-nun Qərbi Avropa dilləri kafedrasında çalışmışınız. Səhsiz-hesabsız elmi kitablarınız, məqalələriniz var və bütün bunların sayəsində qazandığınız mükafatlar təkcə sizə deyil, xalqımıza ünvanlanan ali təltiflərdir.

Dilinə, millətinə böyük sevgisi olan Vətən Oğlu!

Siz "Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti" yaranan bir gündən Ağsaqqallar Şurasının fəal üzvlərindəsiniz. Cəmiyyətin bütün ədəbi-mədəni, vətənpərvərlik mövzusunda təşkil edilən tədbirlərində iştirak edir, öz dəyərlı məsləhətləriniz və yardımlarınız ilə seçilirsiniz. Sizin yaradıcı insanlara olan diqqət və qayğınız da danılmazdır. Tovuz rayonunda, eləcə də Azərbaycanda sayılıb-seçilən yazarların əsərlərinin bir araya gətirilməsində, kitab halına salınmasında əməyiniz əvəzsizdir. Bu gün oxucular arasında əl-əl gəzən Mikayıl Azaflının, Rasim Kərimlinin və bir çoxlarının kitabları məhz Sizin sayənizdə işıq üzə görüb. Siz yaradıcı insanlara həsr edilmiş ədəbi-bədii gecələrin də təşkilatçısı, aparıcısıdır.

Birinci Qarabağ və 44 günlük zəfər tariximiz ərəfəsində gördüyünüz işlər, gəncliyi vətənpərvərliyə səsləyən çıxışlar, məqalələr, kitablar vətəndaşlıq missiyasının inikası olaraq göz qabağındadır. Bu böyük qələbədə də Sizin əməyini danılmazdır! Böyük insan, əziz eloğlu!

Sizi yubileyiniz münasibətilə təbrik edir, həyat və yaradıcılığınızda uğurlar arzulayıq.

Hörmətlə: "Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti" Ağsaqqallar Şurasının və idarə heyətinin üzvləri

Hörmətli Qəzənfər müəllim!

Əziz dostumuz!

Sizi - Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Elm Xadimini, Azərbaycan ədəbiyyatşünası, folklorşünası, publisist, dilçi, yazıçı, tərcüməçi, filologiya elmləri doktoru, professoru və nəhayət böyük şəxsiyyəti yubileyiniz münasibəti ilə təbrik etmək şərəfi bizim üçün çox xoşdu.

Siz İraqda tərcüməçi və uzun müddət Azərbaycan-İraq Dostluq Cəmiyyətinin sədr müavini işləmişiniz, öz vəsaitinizlə Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun Folklor Elm Mərkəzində İraq Türkmən Ocağı muzeyi yaratmışınız

ƏMƏKDAR ELM XADİMİ, FİLOLOGİYA ELMLƏRİ DOKTORU, PROFESSOR QƏZƏNFƏR PAŞAYEVƏ

Siz həm ədəbiyyat, mədəniyyət sahəsinə, həm də Azərbaycan elminə verdiyiniz töhfələrlə xalqın yaddaşında dərin iz buraxmışınız. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Nizami adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində şöbə müdiri, eyni zamanda 2003-cü ildən Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunda baş elmi işçi vəzifəsində çalışmışınız. Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu nəzdində müdafiə Şurasının üzvü, həmin şuranın həmsədri olmusunuz. Pedaqoji və elmi kadrların hazırlanmasında əvəzsiz xidmətləriniz vardır. Onlarla doktorluq və namizədlik dissertasiyaları üzrə opponent, bir çox dərslük və monoqrafiyaların redaktoru və ya rəyçisi olmusunuz.

Azərbaycan Pedaqoji Dillər İnstitutunda da fəaliyyət göstərmiş, institutun ingilis dili fakültəsində dosent, dekan müavini, xarici dillər kafedrasının müdiri olmuş, uzun illər BDU-

nun Qərbi Avropa dilləri kafedrasında çalışmışınız. Səhsiz-hesabsız elmi kitablar, məqalələr müəllifisiniz.

Siz həm də Qazax Xeyriyyə İctimai Birliyinin fəxri üzvsünüz. Bizim bütün tədbirlərdə iştirak edir, qiymətli fikirlərinizi bölüşürsünüz. Əlbəttə, Siz bir alim kimi, səxsiyyət kimi ölkəmiz, bütövlükdə türk dünyamız üçün nə qədər dəyərlı olsanız da Tovuzda daha yaxın olan, qonşu olan Qazax mahalı üçün daha çox əziz və doğmasınız.

Sizi özümün və QXİB-nin İdarə Heyətinin üzvləri, bütövlükdə Qazax mahalının ziyalılarının adından yubileyiniz münasibətilə təbrik edir, həyat və yaradıcılığınızda uğurlar arzulayıq.

**Hörmətlə:
Qazax Xeyriyyə İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin sədri,
professor
İlham Pirməmmədov**

Əməkdar elm xadimi, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor Qəzənfər Paşayevə

Hörmətli Qəzənfər müəllim!

Avqustun 27-də Sizin 85 yaşınız tamam olur.

Respublika Ağsaqqallar Şurasının İdarə Heyətinin üzvüdür.

Ədəbiyyatşünaslıq sahəsində uzun-müddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 5 noyabr 2018-ci il tarixdə prof.Qəzənfər Paşayevə "Əməkdar elm xadimi" fəxri adı verilmişdir.

"Əməkdə şücaətə görə" medalı ilə təltif edilib.

"Əməkdar elm xadimi" fəxri adı verilmişdir.

"Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti"nin Ağsaqqallar Şurası və İdarə heyətinin üzvləri

"Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti" sıralarından keçən əsgər – Kərim Kərimov

"Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti" təkcə xeyriyyəçiliyi, ziyalıya, istedad sahiblərinə, saz-söz adamlarına, vətən oğullarına – Şəhidlərə, qazılərə, döyüşçülərə diqqət qayğısı ilə deyil, həm də cəmiyyətdən gəlib-keçən dəyərlı ziyalıları ilə də seçilir. Belə dəyərlilərimizdən, cəmiyyətimizin səlahiyyətli nümayəndələrindən biri də Kərim Kərimovdur.

Kərim Kərimov 1952-ci ilin 17 fevral günü dünyaya gəlib. O qarlı-şaxtalı qış günündə doğulan insanın qəlbi heç vaxt soyuq olmayıb. Kərim elə uşaq vaxtlarından istiliyi, mehribanlıqı ilə ətrafdakılardan seçilib.

1959-69-cu illərdə Tovuz rayonunun Yuxarı Öysüzülü kənd orta məktəbində təhsil alıb. Müəllimlərinin sevimli, əlaçı şagirdi, məktəb yoldaşlarının inandığı, güvəndiyi dostu olub Kərim. Orta məktəbi bitirən il Azərbaycan Politeknik İnstitutunun texnologiya fakültəsinə daxil olub və 1974-cü ildə oranı bitirib. Mən Kərimi elə həmin illərdə - tələbəlik çağlarında tanımışam. Eyni torpaqdan yetişməyimiz bizi bir-birimizə yaxınlaşdırsa da, sonralar daha da doğmalaşdıq, dostlaşdıq...

İnstitutu bitirdiyimiz il Kərim Göyçay rayonunda Konserv zavoduna işə göndərildi. Bir il orada işlədikdən sonra Tovuz rayonundakı Konserv zavoduna işə dəvət aldı və 1987-ci ilə qədər orada baş mütəxəssis kimi çalışdı. 1987-ci ildən 1995-ci ilə qədər isə Tovuz rayon Konserv zavodunda müdir vəzifəsini icra etdi. Böyük bir kollektivə uzun müddət rəhbərlik edən bu insanı biz necə tanıdıq, necə sevdik, həmin kollektiv də eləcə sevdidi. Ondan bir nəfər də olsun incimədi, küsmədi, desəm, yanılmaram.

Kərim Kərimovun hal-hazırda el-obamız, cəmiyyətimiz üçün layiqli üç övladı, beş nəvəsi var.

Kərimlə mənim bir müddət yolum ayrılırsa da, "Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti" bizi bir daha eyni yolum yolçusu etdi.

Kərim Kərimov 1990-96-cı illərdə cəmiyyətimizin fəal, məsuliyyətli, çalışqan, bir az da kövrək üzvü olaraq hamımızın qəlbine yol

tapmağı bacardı.

Bildiyiniz kimi, cəmiyyətimiz yarandığı ilk günlərdən başda Professor Müseyib Müseyibov, Fətulla Hüseynov, Polkovnik Zilli Rzayev, Polkovnik Cavanşir Əliyev, şair Məmməd İsmayıl, akademik Bəhrəm Əsgərov, professor Cəfər Quluzadə və başqaları olmaqla, cəbhə bölgələrində olur, sərhəddə duran əsgərlərə, onların ailələrinə maddi və mənəvi yardım göstərirdi. Çalışdı ki, Tovuz rayonundan olan bütün ehtiyacı olan ailələrdə, xüsusən də, Şəhid ailələrində olaq, onların ehtiyaclarını ödəyək. Belə ziyarətlərimiz zamanı Kərim Kərimov nə qədər dik dursa, yardımlara canfəşanlıqla qoşulsa da, kövrəlir, gizlin-gizlin göz yaşları tökürdü. O qədər incə ruhlu, zərif qəlblı bir insan idi ki, ağrıyanı, fikir çəkəni çox yaxından duyur, onun dərdinə şərik olmağa çalışırdı.

Kərim Kərimov həm də rayonumuzun ictimai fəallarından biri idi. Rayonumuzda təşkil edilən bütün tədbirlərdə iştirak edir, öz dəyərlı çıxışları, məsləhətləri, vətənpərvərliyi ilə gələcək nəsillərə örnək olurdu.

26 avqust Kərim Kərimovun anım günüdür. Düz bir ildir ki, bizim sıralarımızı tərk edən ziyalımızın cismani yeri boş qalsa da, üreyimizdəki yeri daim doludur və dolu da qalacaq.

"Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti"nin üzvləri, ziyalılar, tovuzlular bu gün Kərim Kərimovu ehtiramla anır, mərhumun ailəsinə, onu sevənlərə dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət ələsin!

**Çingiz Abbasov,
Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyətinin
sədr müavini**

- Məzahir müəllim, öncə is-tərdik ki, İctimai Şuraların yaradılmasının hüquqi əsasları və Şuraların statusu barədə məlumat verəsiniz.

- Bildiyiniz kimi, son illər ölkədə aparılan islahatlar çərçivəsində vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdırılması, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm işlər görülməkdədir. Vətəndaş cəmiyyəti cəmiyyətin bir parçası olaraq vətəndaşlarla dövlət orqanları arasında körpü rolunu oynayır. VCI-lər insanların maraqlarını təmsil etmək və sosial dialoq yaratmaq üçün bir mexanizm funksiyasını yerinə yetirirlər. Onlar insanların heç bir siyasi maraq və mənfəət güdmədən, yalnız ümumi maraqları ifadə etmək üçün birgə fəaliyyət göstərdikləri məkənlərdir. VCI-lər tərəfindən yaradılan İctimai Şuralar da ictimai iştirakçılığın və ictimai nəzarətin formalarından biri kimi nəzərdə tutulur. İctimai nəzarət isə ölkə Konstitusiyasında bəyan edilmiş xalq hakimiyyəti prinsipinin həyata keçirilməsinin vacib şərtidir. İŞ-nin yaradılmasında əsas məqsəd ictimai iştirakçılığı, vətəndaşların və VCI-lərin dövlət idarəçiliyində iştirakını təmin etməkdir. İctimai Şura daimi fəaliyyət göstərən dialoq platformasıdır və seçki yolu ilə vətəndaş cəmiyyəti qurumlarından təşkil olunur. İctimai Şuraların konkret statusuna gəldikdə isə Şuralar mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları və yerli özünüidarəetmə orqanları yanında məşvəətçi qurum kimi fəaliyyət göstərir. İctimai Şuraların yaradılmasının və fəaliyyətinin hüquqi əsasları "İctimai İştirakçılıq Haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu və bu Qanunun tətbiqini həyata

İctimai nəzarət Konstitusiyada bəyan edilmiş xalq hakimiyyəti prinsipinin həyata keçirilməsinin vacib şərtidir

Tovuz Rayon İcra Hakimiyyəti yanında İctimai Şuranın sədri Məzahir Bayramovun qəzetimizə müsahibəsi

keçirmək üçün qəbul olunan digər normativ-hüquqi aktlarla tənzimlənir.

- İctimai Şuralar əsasən hansı istiqamətlərdə fəaliyyət göstərirlər?

- İctimai Şuralar dövlətin idarə olunmasında vətəndaşların iştirakına cəlb edilməsi, mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti və yerli özünüidarəetmə orqanları ilə ictimaiyyət arasında qarşılıqlı səmərəli fəaliyyətin təşkili, dövlət orqanlarının fəaliyyətində şəffaflığın təmin edilməsi, dövlət siyasətinin formalaşması, həyata keçirilməsi və qərarların qəbulu zamanı ictimai rəyin və vətəndaşların qanuni maraqlarının nəzərə alınması, əsas insan və vətəndaş hüquqlarının müdafiəsinin təmin edilməsi məqsədi ilə yaradılır. İctimai şuraların vəzifəsi yalnız hər hansı bir problemi aşkar edərək onu ictimailəşdirmək deyil, təmsil olunduğu orqanın qarşısında dövlətin qoyduğu tapşırıqların yerinə yetirilməsinə köməklik göstərməkdir. Bunun üçün dövlət

qurumu ilə onun yanındakı ictimai şura arasında sıx və işgüzar münasibət olmalıdır. Bizim məqsədimiz ölkə başçısının ictimai iştirakçılıqla bağlı təşəbbüslərinə dəstək göstərmək, ictimai iştirakçılıqla bağlı çağırışına uyğun fəaliyyət göstərməkdir.

-Sizin başçılıq etdiyiniz İctimai Şura ilə icra hakimiyyətinin münasibəti bu tələblərə cavab verir mi?

-Şura üzvlərimizin icra hakimiyyətinin başçısı ilə görüşlərində bu məsələ ətrafında əhatəli və nəticə etibarilə faydalı müzakirələr aparılmışdır. Sözdə deyil, realıqda vəziyyət belədir ki, icra hakimiyyəti Şuranın hər bir üzvü üçün əlçatandır. Fikrimizcə Şura ilə icra hakimiyyəti arasında canlı bağlantı mühitinin mövcudluğu ən konstruktiv iş forması kimi öz səmərəsini göstərəcəkdir.

Aydın ki, Şuranın səmərəli fəaliyyət göstərməsi üçün ilk növbədə ona lazımı şərait yaradılmalıdır. Qanunlar çərçivəsində bizə bu

texniki dəstək göstərilmişdir.

-İctimai Şuranın ictimai nəzarət funksiyasından danışdınız, şura nəyə və necə nəzarət edir?

Nəzarət geniş anlayışdır. Şuranın əsas vəzifəsi yanında yaradıldığı qurumun fəaliyyətinin qanunauyğun olmasına, qərarların qəbulunda hansı meyarların əsas götürülməsinə, vətəndaşların müraciətlərin nəzərə alınmasına, müəyyən olunmuş müddətdə cavablandırılmasına, bir sözlə, qurumun fəaliyyətinin nə dərəcədə şəffaf olmasına nəzarəti təşkil etməkdir. Bu fəaliyyət əvvəl qeyd etdiyim kimi "İctimai iştirakçılıq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq təşkil edilir. İctimai nəzarət ictimai rəyin öyrənilməsi, müxtəlif sahələr üzrə monitorinqlərin keçirilməsi, vətəndaş müraciətlərinin izlənilməsi, ictimai dinləmələr, ictimai müzakirələr və s. formalarda həyata keçirilir.

- Şuranın tərkibi haqqında

məlumat verərdiniz.

-Şuranın üzvləri "İctimai şuranın vətəndaş cəmiyyəti institutları tərəfindən seçilməsinə dair Əsasnamə"nin tələblərinə uyğun olaraq 7 nəfərdən ibarət formalaşdırılıb. Şura üzvlərinin əksəriyyəti dövlət qurumlarında, vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarında və mətbuat sahəsində çoxillik iş təcrübəsi olan insanlardır. Şura üzvümüz Mübariz Yusifov şəhid atası, Şamil Məmmədov isə qazidir. Şura üzvləri əsasən qarşıda duran vəzifələrin həyata keçirilməsi üçün zəruri bilik və bacarıqlara sahib olsalar da, müvafiq sahə üzrə qanunvericilik bazasının öyrənilməsi, dövlət və QHT idarəetməsi ilə bağlı təcrübənin artırılması, ictimai əlaqələr, ictimai müzakirələrin təşkili və aparılması, ictimai rəy sorğusunun keçirilməsi və sair məsələlərlə bağlı keçirilən təlim, seminar və digər tədbirlərdə iştirak edirik.

-Məzahir müəllim, son olaraq bilmək istərdik ki, ictimai şuranın özünü doğrultması üçün əsas meyar nəyi hesab edirsiniz?

-Vətəndaş fəallığını. İctimai nəzarət vətəndaş nəzarətidir. Hər kəs ətrafda olanlara biganə yanaşmasa, təşəbbüskarlıq və prinsipallıq göstərsə ümumi işə töhfə vermiş olar. Bu işdə qəzetimizin mühüm rol oynayacağına ümid edirəm. Prezident İlham Əliyev dəfələrlə ictimaiyyəti ona dəstək olmağa, ictimai nəzarəti təşkil etməyə çağırış edib. Bu çağırışa cavab vermək, Prezidentimizə, Ali Baş Komandanımıza dəstək olmaq hər birimizin borcumuzdur.

- Müsahibəyə görə, sağ olun.

- Siz də sağ olun.

Müsahibəni apardı:
Çingiz Qəribli

Vətən müharibəsi şəhidlərinin xatirəsinə yaradılmış bulaq kompleksinin açılışı olub

Rayonun Çatax kəndində şəhid Ayvazov Həsən Cəlil oğlunun və Əliyev Aqil Faiq oğlunun xatirələrini əbədiləşdirən bulaq kompleksinin açılışı olub.

Açılış mərasimində Tovuz rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Rəşad Zeynalov, RİH başçısı aparatının məsul işçiləri, şəhidin yaxınları, şəhid ailələri, qazilər, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirdə əvvəlcə şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib və Azərbaycan Dövlət Himni səsləndirilib.

Mərasimdə RİH başçısının birinci müavini Rəşad Zeynalov çıxış edərək Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılan 44 günlük

Vətən müharibəsində Azərbaycan xalqının, o cümlədən tovuyluların göstərdiyi şücaətdən bəhs etmiş, qazanılan qələbənin dövlətimiz və xalqımız üçün böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirmişdir.

Sonra şəhid Ayvazov Həsən Cəlil oğlunun və Əliyev Aqil Faiq oğlunun valideynləri, şəhid ailələrinin üzvləri və ictimaiyyət nümayəndələri çıxış edərək şəhidimizlə

bağlı xatirələrini danışmış, Vətən müharibəsi dövründə ordumuzun və xalqımızın göstərdiyi şücaətdən, qəhrəmanlıqlarından bəhs etmişlər.

Xatirə bulağının açılışında məktəblilərin ifasında Vətənə, ordumuza, şəhidlərimizə həsr olunan şeirlər səsləndirilib.

Qeyd edək ki, Həsən Cəlil oğlu Ayvazov 21 avqust 2000-ci ildə

Tovuz rayonunun Pələkli kəndində anadan olub. 2018-2020-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. Həsən Ayvazov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunması üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı könüllü olaraq Suqovuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib, noyabrın 22-də şəhid olub.

Aqil Faiq oğlu Əliyev 10 yanvar 1999-cu ildə Tovuz rayonunun Pələkli kəndində anadan olub. Aqil Əliyev 2017-2018-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmət, 2020-ci ildən isə müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu olub. 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Suqovuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edən Aqil Əliyev, oktyabr 15-də Suqovuşan ətrafında gedən döyüşlər zamanı şəhid olub. Hər iki şəhidimiz Tovuz rayonunun Pələkli kəndində dəfn olunub.

Allah Şəhidlərimizə rəhmət eləsin!

"Tovuz"

QƏZƏNFƏR PAŞAYEV - 85

Yazıçılar Birliyinin Təftiş Komissiyasının sədri, Birliyin İraq Türkman ədəbiyyatı üzrə müşaviri, Əməkdar elm xadimi, professor Qəzənfər Paşayevin 85 yaşı tamam olur.

Görkəmli ədəbiyyatşünas, folklorşünas, etnoqraf, antropoloq, mətnşünas, yazıçı, publisist, tərcüməçi və dilçi alim, Qəzənfər Paşayev 1937-ci ildə Tovuz rayonunun Düzqırxlı kəndində anadan olub. 1962-ci ildə Dillər İnstitutunun İngilis-Azərbaycan dilləri fakültəsini bitirdikdən sonra İraqda uzunmüddətli ezamiyyətə göndərilib (1962-1966; 1972-1975).

Elmi yaradıcılığa İraqda işləyərkən başlayıb. Alimin 60-dan artıq kitabının bir çoxu İraqda yaşayan, Türkman adlandırılan azərbaycanlıların folkloru, ədəbiyyatı və dialektindən bəhs edir. Qəzənfər Paşayev görkəmli alim kimi ölkəmizin hüdudları xaricində də məşhurdur. Kitabları ABŞ-ın Konqres kitabxanasında, Britaniya Muzeyi və Oxford kitabxanalarında yer alır. Tədqiqatçının "İraq-Türkman folkloru" kitabı Azərbaycan, Türkiyə, İraq və İranda çap olunmuşdur.

Qəzənfər Paşayevin "Kerkük bayatları" (1968, Xalq şairi Rəsul Rza ilə birgə), "Arzu-Qəmbər dastanı", "Kerkük mahnıları", "Kerkük atalar sözləri", "İraq-Kerkük bayatları", "Kerkük folkloru antologiyası", "Kerkük dialektinin fonetikasi", "İraq Türkman ləhcəsi" (ortaq), "Dilimiz - varlığımız", "İraq Türkman nağılları", "Əta Tərzibaşının folklorşünaslıq fəaliyyəti" və s. kitabları onun folklor və dilçilik sahəsindəki uğurlarından söz açıq. O, Kerkük dialektini və folklorunu nəzəri cəhətdən tədqiq edən ilk alimdir.

Qəzənfər müəllimin ədəbiyyatşünaslıq sahəsində də uğurları böyükdür. Hüseyin Arif, İsi Məlikzadə, Əlibala Hacızadə, Tofiq Bayram, Fikrət Qoca və Bəkir Nəbiyev haqqında (Gülzar İbrahimqızı ilə birgə) portret kitabları, "Nəsiminin İraq Divanı", "Altı il Dəclə-Fərat sa-

hillərində", "Nəsimi haqqında araşdırmalar", Mədəniyyət Nazirliyinin Nəsiminin 650 illik yubileyi münasibəti ilə Türkiyədə çap etdirdiyi "Nəsiminin İraq Divanı nüsxəsi" (2019) və Bakıda çap etdirdiyi "Nəsimi: Edamdan sonrakı həyat" (2019) kitabları, eləcə də "Ədəbiyyatşünaslıq elmimizin patriarxi", "Çağdaş İraq şeirindən seçmələr" (Ə.Bəndəoğlu ilə birgə), "Borcumuzdur bu ehtiram", "Elçin haqqında düşüncələrim", "Ədəbi məktublar", "Hüseyn Kürdoğlunun poetik dünyası", ikicildlik "İraq-Türkman poeziya antologiyası", "Nostradamusun möcüzəli aləmi", Ulu öndər Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyevə həsr etdiyi "Xilaskarlar", "Ədəbi estafetlərdə keçən ömür", "Həyat düşüncələri", "Qəbələ keçmişdə və günümüzdə", "Azərbaycanda və İraqda Bayatlar", 12 cildlik "Seçilmiş əsərləri" (2012-2018-2022) və başqa kitabları ona geniş oxucu auditoriyası qazandırmışdır.

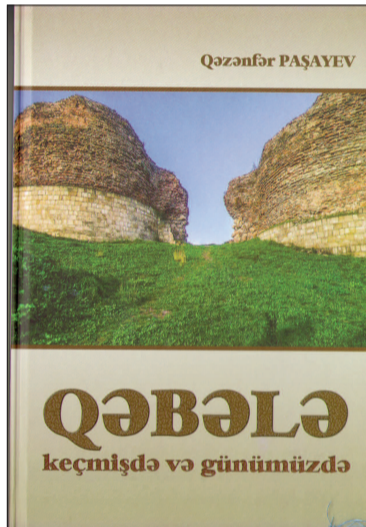
Professor Q.Paşayev tərcümə sahəsində də səmərəli fəaliyyət göstərir. İngilis yazıçısı Aqata Kristinin "Mavi qatarın siri", ABŞ alimi Sula Benetin "Necə yaşayasan yüzü haqlayasan", professor İrəc Parsinecadın "M.F.Axundzadənin ədəbi tənqidi" əsərlərini ingilis dilindən, Aleksandr Dümanın "Qafqaz səfəri" əsərini ingilis-fransız dilindən şərikli tərcümə edib.

Professor Q.Paşayev aşiq yaradıcılığını dərinləndirən və tədqiq edən alim kimi də tanınır. Aşiq Ələsgər, Molla Cuma, Aşiq Şəmşir, Aşiq Şakir, Aşiq Əkbər, Aşiq Xan-

lar, Aşiq Ələsgər Tağıyev və başqalarına sanballı məqalələr həsr edib.

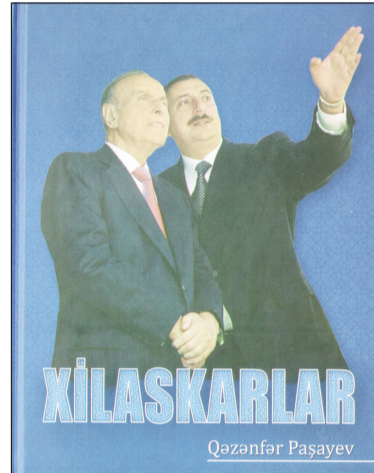
Aşiq Mikayıl Azaflının külliyyatını tərtib edərək geniş giriş məqaləsi ilə "Qoca Azaflıyam" adı altında çap etdirmişdir (Bakı, 2008, 760 səh.). Tədqiqatçı, eləcə də Aşiq Aydın Çobanoğlunun şeirlərini və elmi əsərlərini tərtib edərək "Ömrün etməyəcək vəfa dedilər" adı altında nəşr etdirmişdir (Bakı, 2014, 450 səh.).

Alimin xaricdə çap olunan: "İraq Türkman folkloru" (Bağdad, İstanbul, Tehran), "Rusca-ərəbcə danışmaq kitabı" (Bağdad, 1974), "Altı il Dəclə-Fərat sahillərində" (ərəbcə, Bağdad, 1996; təkrar nəşr, 2014), "Nəsimi haqqında araşdırmalar" (Tehran, 2011), "Elçin haqqında düşüncələrim" (Tehran, 2014), "Əta Tərzibaşının folklorşünaslıq fəaliyyəti" (Ankara, 2017), "Ədəbi məktublar" (Tehran, 2017), "Həyat düşüncələri" (Tehran, 2018), Mədəniyyət Nazirliyinin xətti ilə "Nəsiminin İraq Divanı" (İstanbul, 2019), "Xilaskarlar" (Tehran, 2022) kitabları onun dünyada, xüsusən də türk dünyasında yaxşı

tanınmasından və nüfuzundan xəbər verir.

Professor Paşayevə xaricdə iki kitab həsr olunmuşdur: Dr.Hüseyn Soytürk. "Ədəbi şəxsiyyət Qəzənfər Paşayevin həyatı və yaradıcılığı" (farsca, Tehran, 2014), Dr.Mustafa Ziya və Dr.Şəmsəddin Küzə-

çi. "Kerkük sevdalısı Qazənfər Paşayev" (Kerkük, 2017, 152 səh.; təkmilləşdirilmiş nəşri, Ankara, 2018, 212 səh.).

Azərbaycanda Qəzənfər Paşayevin həyatı və yaradıcılığına bir neçə əsər həsr edilmişdir: Hüseyin Kürdoğlu. "Tovuzum mənim, Oğuzum mənim" (poema, 1998), Folklor İnstitutu - "Prof. Qəzənfər Paşayev - 75" (2013), "Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri. Qəzənfər Paşayev. Biblioqrafiya" (2013, 248 səh., AMEA nəşri, 2017, 320 səh., Mədəniyyət Nazirliyi - Milli Kitabxananın nəşri), Vaqif Bəhmənli. "Fotodastan" (2017), Gülxan Pənah. "Şəxsiyyətlə yaradıcılığın vəhdəti" (2018).

Alimin yaradıcılığına çoxsaylı məqalələr həsr edilmişdir. 2012-ci ildə Azərbaycan yazarlarının məqalələri "Ömrün əbədləşən illəri"

adı altında çap edilib (Bakı, 2012, 672 səh.). Xarici alimlərin məqalələri isə "Kerkük sevdalı elm adamı" adı altında dərc edilib (Bakı, 2013, 232 səh.).

Professor Paşayev uzun müddət pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuş, əsl pedaqoq kimi ad-san qazanmışdır. Dillər İnstitutunda müəllim, dekan müavini, 20 ilə yaxın xarici dillər kafedrasının müdiri olmuş (1979-1989), on il BDU-da dərs demişdir.

ABŞ (1983) və İngiltərədə (1988) ixtisasartırma kurslarını bitirmişdir. İngiltərədə sovet müəllimlərinin rəhbəri olmuşdur.

Dövlət nümayəndə heyəti tərkibində İraq, Türkiyə, Səudiyyə Ərəbistanı, Suriya və Hindistanda olmuş, ingilis, türk və ərəb dillərində məruzələrlə çıxış etmiş, həmin məruzələr çap olunmuşdur.

Hazırda AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda baş elmi işçidir. Elmi kadrların ye-

tişməsinə xidmətləri vardır. Aspirant və dissertantları müdafiə etmişdir. Ədəbiyyat İnstitutunda Elmi və Dissertasiya Şuralarının üzvüdür.

Alim folklor üzrə Respublika Əlaqələndirmə Şurasının sədri olmuşdur (2013-2015). Türk Dil Qurumu Prof.Dr. Şükrü Halukun imzası ilə Q.Paşayev Qurumunun ödəli ilə təltif edilmişdir (2008).

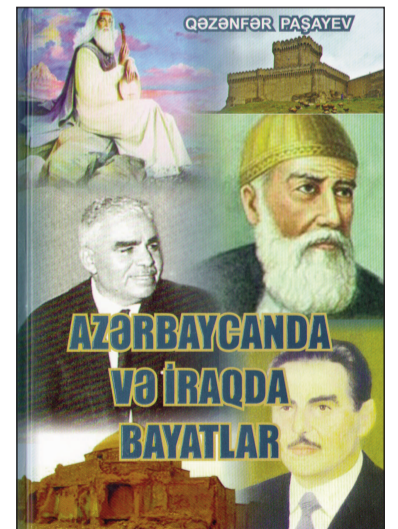
Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin nəzdində fəaliyyət göstərən Elmi-Dini Şuranın üzvüdür. Yazıçılar Birliyinin Təftiş Komissiyasının sədri, İraq Türkman ədəbiyyatı üzrə müşavirdir. Respublika Ağsaqqallar Şurasının İdarə Heyətinin üzvüdür.

Ədəbiyyatşünaslıq sahəsində uzun-müddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 5 noyabr 2018-ci il tarixdə prof.Qəzənfər Paşayevə "Əməkdar elm xadimi" fəxri adı verilmişdir.

Əməkdar elm xadimi, professor Qəzənfər Paşayev Türk Dünyası Araşdırmaları Uluslararası Elmlər Akademiyasının akademiki seçilmişdir (17.12.2021). Eyni zamanda Uluslararası Ödül Komitəsinin qərarı ilə Türk Dünyası Elmində və təhsilində üstün xidmətlərinə görə Uluslararası Qızıl Ulduz medalı ilə təltif edilmişdir (17.12.2021).

Qəzənfər Paşayev İraq Respublikasında səmərəli fəaliyyətinə görə "Əməkdə şücaətə görə" medalı ilə təltif edilib. SSRİ Nazirlər Sovetinin İqtisadi Əlaqələr Komitəsinin, SSRİ Maarif Nazirliyinin, Azərbaycan Ali Təhsil Nazirliyinin, AMEA Rəyasət Heyətinin, Respublika Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyasının, Respublika Ağsaqqallar Şurasının, Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun Fəxri Fərmanları ilə təltif edilib.

Dəfələrlə Kerkük Vəqfinin, İraq Türkman Cəbhəsinin, İraq Yazarlar Birliyinin, Ankarada Türkmanlı Kültür Mərkəzinin, Türkiyə Universitetlərinin yüksək diplom və

ödüllərinə layiq görülüb. Beynəlxalq Rəsul Rza (2008) və Mahmud Xaqşarı (2019), eləcə də Cəfər Cabbarlı (2018), Cabir Novruz (2016) və "Qızıl qələm" mükafatı laureatıdır.

İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 5 noyabr 2018-ci il tarixdə professor Qəzənfər Paşayevə "Əməkdar elm xadimi" fəxri adı verilmişdir.

"Əməkdə şücaətə görə" medalı ilə təltif edilib.

Abbasov Çingiz Abbas oğlu 1952-ci ilin mart ayının 10-da Tovuz rayonunun Qandallar kəndində anadan olub. 1959-1969-cu illərdə Çatax kənd orta məktəbində təhsil alıb. 1969-cu ildə D.Bünyadov adına Xalq Təsərrüfatı İnstitutuna daxil olub, 1973-cü ildə hə-

min institutu bitirərək iqtisadçı ixtisasına yiyələnib.

1973-1975-ci illərdə Ticarət Nazirliyi sistemində çalışıb. 1975-1976-cı illərdə hərbi xidmətdə olub. 1976-1979-cu illərdə Meyvə-Tərəvəz Nazirliyi Tikinti bölməsində baş mühasibin müavini və yerli həmkarlar təşkilatının sədri, 1979-1992-ci illərdə Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı Şurası Yeyinti Sənayesi Həmkarlar Komitəsində təlimatçı-müfəttiş, maliyyə şöbəsinin müdiri, 1992-1994-cü illərdə Bakı Baş Poçtamt idarəsi sədrinin müavini, 1994-1997-ci illərdə "Azinvestkombank"ın Nərimanov filialında müdir müavini işləmişdir.

1997-ci ildən hal-hazırda kimi Azərbaycan Auditorlar Palatasının üzvüdür. Müstəqil auditor kimi fəaliyyət göstərir.

2012-ci ildə "Azərbaycan Respubli-

kasının Fəxri Auditoru" döş nişanına layiq görülüb. 15 aprel 2021-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilib.

Çingiz Abbasov ictimai işlərdə çox fəaldır. 1990-cı ildən "Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti"nin qurucularından biridir. Hazırda həmin cəmiyyətin sədr müavini kimi fəaliyyət göstərir.

Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində mənfur düşmənlərimiz olan ermənilər ölkəmizə qarşı ərazi iddiaları irəli sürərək Qarabağda və bir sıra sərhəd rayonlarında təxribatlar törətmişlər. Tovuz rayonunun Ermənistanla 80 kilometr sərhədi var. Məhz Bakıda və digər bölgələrimizdə yaşayan Tovuz ziyalıları sərhəddə düşmənlə üz-üzə dayanan vətənpərvər, igid oğullarımıza həmin dövrdə maddi və mənəvi dayaq durdular. Cəmiyyət üzvləri ilə birlikdə

Tovuzun sərhəd kəndlərinə lazım olan silah-sursat və digər vacib olan malları əldə edərək rayona apardılar. Bu işlərin təşkilində və rayona çatdırılmasında Ç.Abbasovun misilsiz xidmətləri var.

"Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti" fəaliyyətini bu gün də davam etdirir.

Çingiz Abbasov 20-dən çox kitab və jurnalın işıq üzü görməsində şəxsi vəsaitindən pul ayırıb. Milli qəhrəman Polad Həşimova həsr olunmuş "Doğuluş" kitabının sponsorudur. Futbolumuzun tarixindən bəhs olunan "100 yaşlı Tovuz futbolu" kitabının maliyyə vəsaiti də Ç.Abbasova aiddir.

Ailəlidir. Həyat yoldaşı Abbasova Tünzalə Əli qızı ilə birlikdə üç övlad böyüdü. Mehriban, Kəmalə adlı qızları, Yaşar adlı oğlu, 13 nəvəsi var.

Oğlu Yaşar Abbasov Beynəlxalq dərəcəli futbol hakimidir.

"Doğulduğun gündən öldüyün günə qədər həyatı düz yaşa" fəlsəfəsi, həyat prinsipi, yaşam qanunauyğunluğu sanki Çingiz müəllimin boyuna biçilib. Çingiz Abbasov arxaya boylan, başqalarına güvənən, başqalarından gözləntisi olan birisi deyil, o, yalnız irəli getməyi sevdi. Bu xüsusiyyət əziz dostumun özgüvəni ilə bağlıdır. Ona görə ki, Çingiz müəllim arxasında qaranlıq, baş aşağılığı, utanc gətirəcək heç nə buraxmayıb, açıq alınlı, üz ağıllığı ilə gələcəyə köklənib və irəliyə baxır.

Çingiz müəllimin 70 illiyinə həsr edilmiş jurnalda ziyamızın xeyirxahlığından, xeyriyyəçiliyindən, el heysiyyəti çəkməyindən çox söz açıldı. Hələ Birinci Qarabağ müharibəsi dönməndən Abbasov sərhədçilərin, hərbcilərin, onların ailələrinin, kimsəzizlərin, ehtiyacı olanların yanında oldu. Ona görə də onun bu incə xüsusiyyətinə təkrarən dönmək istəmirəm. Həm də Çingiz müəllimin xislətinə belə olduğum üçün bu barədə danışmaqdan çəkinirəm. Çingiz Abbasov "bir əlin verdiyini o biri əl bilməz" deyiminə o qədər bağlı birisidir ki, o, etdiklərini başqalarının bilməsini istəmir. Kiməsə əl tutursa, o barədə danışmaz, etdiyini adətən gizlin edər. Etdiklərinə də heç vaxt heylsilməz, əksinə qəlbi rahatlıqla, fərəhlə dolar. Xeyirxahlıq elə bu deməkdir, etdiyini təmənnaşsız etməlisən, qarşılıq gözləmədən, heç nə ummadan.

Çingiz müəllimin məni təəccübləndirən, hətta, qibte yarıdan xüsusiyyətlərindən biri də onun insanlarla münasibət qurmasıdır. Ümumiyyətlə, hər bir işi qurarkən kollektivdəki qarşılıqlı münasibət vacib şərtlərdən biridir. Sevgi ilə, bir-birinə hörmətlə qurulan işin bəhrəsi də ruzili-bərəkətli, uzunömürlü olur. Çingiz müəllim bu münasibətlərin ustasıdır. O hər bir insanla dil tapmağı, ünsiyyət qurmağı çox gözəl bacır. Mən onun xidməti işində - audit yoxlamalarında nəhəng təşkilatların, hətta kiçik iş adamlarının rəhbərləri ilə necə dil tapdığını şahidi olmuşam. O, işə başlayanda iş ikinci, insanlar arasındakı münasi-

SÜKANI BELƏ SAXLA, ƏZİZ DOST

bət birinci plana keçir. Bu xüsusiyyət hər kəsdə olmur. Adamlar adətən öz vəzifəsindən sui-istifadə etməyi, gereksiz təkəbbürü, gereksiz ciddiyəti özünə yol seçir. Çingiz müəllim yaşından, vəzifəsindən, sosial durumundan asılı olmayaraq, insanlara eyni tövrlə yanaşır, eyni hörmət, eyni ehtiramla söhbətə başlayır. Onun bu xüsusiyyətini həmişə özümə örnək götürməyə çalışmışam. Çünki mən də müxtəlif xasiyyətli adamlarla çalışıram. Ona görə də münasibətləri quranda Çingiz müəllimin yöntemindən istifadə edirəm. Ən kritik zamanlarda yəni də Çingiz müəllim kimi hərəkət etməyə, səbrli, təmkinli olmağa, insanları qırmadan, incitmədən yola salmağa çalışmışam.

Bildiyimiz kimi, ötən, dəyişən, irəliləyən həyatda kitablar, jurnallar, qəzetlər öz dəyərini itirmir, yadda qalır. Çingiz müəllimin rəhbərliyi altında biz uzun illərdir ki, rayonumuzun elm, idman xadimlərinin, el sənətkarlarının, yaradıcı

insanların... yubileyləri ərəfəsində jurnallar hazırlayıb, kitablar buraxırıq. Bu kitab-jurnalların çapında Çingiz müəllimin əməyi birbaşa dır.

Abbasov kitab jurnal nəşrlərindən başqa vətənpərvərlik mövzusunda - Qazi və Şəhidlərimiz, ziyalılarımız, saz-söz adamları barədə televiziya filmlərinin də çəkilişlərində birbaşa iştirak edir. Bu yaxınlarda şəxsən Çingiz müəllimin təşkilatçılığı ilə bir qrup ziyalı - Avdi Qoşqar, Musa Ələkbərli, Bəhlül Ataxallı, İradə Aytel, Kamal Faxralı, Nizami Qazaxlı ilə Qazax bölgəsinə səfər etdik. Məqsədimiz o bölgədə yaşayıb yaratmış ədiblərimizin məzarlarını ziyarət etmək idi. İlk olaraq Kəmərlı kəndində şair, jurnalist, "Qazax" Xeyriyyə Cəmiyyəti'nin yaradıcılarından biri və ilk sədri Aslan Kəmərlinin məzarını ziyarət etdik. Ziyarətimiz əsnasında vaxtından əvvəl bizlərə vida edən Aslan Kəmərlinin ömür və yaradıcılıq yolundan söz açdıq, ruhuna dualar oxuduq. Kəmərlı ziy-

rətindən sonra Qaymaqlı kəndinə tərəf - şair, nasir Ağamalı Sadiq Əfəndinin görüşünə tələsdik. Ağamalı Sadiq və şairin Şəhid oğlu Nofəl Əfəndiyevin şərəfli ömür yoluna nəzər salandan sonra Akif Səməd şairlərinə kökləndik və Aslanbəyli kəndinə - şairin müqəddəs məzarına sari yol aldım. Növbəti görüş yerimiz Şıxlı kənd qəbiristanlığında uyuyan Xalq Şairi Osman Sarıvelli, yazıçımızın övladları alim Babək Qurbanov, Seyran və Afər Qurbanovları, daha sonra şair Eldar Sibireli ziyarət etdik. Bu dəyərli insanların həyat və yaradıcılığında bəhs edən reportaj hazırladıq, geniş ictimaiyyətə çatdırdıq.

Bütün bunlardan əlavə, Çingiz Abbasov 44 günlük zəfər tariximizin qurucularının - Tovuz-Qazax bölgəsinin ölməz oğullarının - Şəhid və qazilərimizin, igid döyüşçülərimizin həyatını işıqlandıran sənədli filmlərin çəkilişini təşkil edir, belə oğulların Azərbaycana tanıtılması üçün əlindən gələni əsirgəmir. Bu filmlər yazıçı-jurnalist İradə Aytelin "Polad ürək-

lər" layihəsi çərçivəsində Real televiziyasında və "AyTVaz" internet kanalında ardıcıl olaraq yayımlanır.

Bir incə məqama da toxunmaq istəyirəm, Abbasov hansı qazi və Şəhid ailəsində olursa, onların ehtiyacı barədə maraqlanır və çəkiliş qrupasının xəbəri belə olmadan o ehtiyacları qarşılamağa çalışır. Mən Çingiz Abbasova bu həssaslığına, torpaqlarımızın qeyrətli oğullarına, onların ailələrinə göstərdiyi qayğı və diqqətə görə öz adımdan, həssas ailələr adından dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Bu il Çingiz müəllimin 70 yaşını tamam oldu. Bu münasibətlə mən də əziz dostumu, eloğlumu təbrik edirəm! Ona uzun ömür, cənaətliliyi arzulayıram.

Kim ki xeyriyyəçiliyi, yaxşılığı, düzlüyü özünə həyat stimulu edir, o insan heç vaxt dəyişməz, xoş əməllərindən dönməz. Sükanı belə saxla, əziz dost!

Ramiz Hümətov,
Tovuz Xeyriyyə
Cəmiyyətinin
mətbuat katibi

Qəlblərimizdə daim yaşayacaq dəyərlimiz, ziyalımız, Azərbaycanın əməkdar jurnalisti, Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) Beynəlxalq jurnalistika kafedrasının professoru, filologiya elmləri doktoru Nəsir Əhmədli 1942-ci ildə Tovuz rayonunun Alakol kəndində anadan olub. 1959-cu ildə həmin kənddə orta məktəbi bitirib. 1962–1965-ci illərdə hərbi xidmətdə olub. 1971-ci ildə BDU-nun Jurnalistika fakültəsini bitirib. 1981-ci ildə "Sovet gerçəkliyi və xarici publisistika-kada onun inikası (Sovet Azərbaycanı haqqında 1966–1975-ci illərdə dərc olunmuş materiallar əsasında)" mövzusunda namizədlik dissertasiyası müdafiə edib. 2007-ci ildə "Azərbaycan Beynəlxalq Radiosunun Yaxın və Orta Şərq ölkələrinə yayımı: tarix, təcrübə, nəzəriyyə" mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə edib.

Nəsir Əhmədli Müxtəlif illərdə V.Sturua adına Bakı Gəmi Təmiri Zavodunda, Azərbaycan Dövlət Televiziyasında çalışıb. 2004-cü ildən "Beynəlxalq jurnalistika" kafedrasında çalışır. "Jurnalistin nitq mədəniyyəti", "Azərbaycan Beynəlxalq Radiosu: tarix və əhəmiyyəti", "Xüsusi kurs", "KİV xaricə siyasi informasiya yayımı sistemində" fənlərini tədris edib. 100-dən artıq elmi məqalənin, 3 monoqrafiyanın, 1 dərsləyin, 5 dərs vəsaitinin, bütövlükdə 15 kitabın müəllifidir.

Azərbaycan Yazıçıları və Jurnalistlər Birliyinin, Azərbaycan Mətbuat Şurası İdarə heyətinin üzvü olub.

Nəsir Əhmədli poeziyası ilə ziyalımızı bir daha hörmətlə anır, "Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti"nin üzvləri adından mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Ən böyük şair də borcludur ona,
Məhəbbət şeirə bir zinət olur.
Uşaq dil açanda ilk sözü "ana",
Şair dil açanda – "məhəbbət" olur.

Sevgi şairliyin əlifbasıdır,
Məhəbbət yoxdursa, şeir də yoxdur.
Məhəbbətsiz bir ev qəm dəryasıdır,
O evdə bərəkət, xeyir də yoxdur.

Sevgi dünyasıdır şair ürəyi,
Sevgidir hər bəndin əvvəli, sonu.
Sevgidir şairin ilham mənbəyi,
Böyük Füzulidə görmüşəm onu.

Bir sevgi naminə zəhər yesəm də,
Qəlbimə yatmayan balı yemərəm.
Ürəksiz insana insan desəm də,
Sevgsiz şaire şair demərəm.

Bilmirəm, heç necə yaranıb torpaq,
Hansı bir qüvvədir, xəlq edib yeri.
Beş barmağım kimi bilərəm ancaq,
Məhəbbət, məhəbbət yaradıb şeri.

Qəlblərimizdə daim yaşayacaq ziyalımız – Nəsir Əhmədli

Bilinmir

Başdan-başa müəmmədir bu dünya,
Gizlisi nə, ağahı nə, bilinmir.
Çox şeyləri uzaqdadır, əl çatmır,
Əl çatanın izahı nə, bilinmir.

Keçmiş görünür - duman içində,
İndisi yox olur bir an içində,
Gələcəyi şübhə, güman içində,
Sabahının sabahı nə, bilinmir.

Səması nə, Günəşi nə, Ayı nə,
Dəryası nə, dənizi nə, çayı nə,
Payızı nə, baharı nə, yayı nə,
Leyli nahar, düğahı nə, bilinmir

Düşünürəm kainatı bir xanə,
Günəş şamdır, səyyarələr pərvanə.
Yenə yoxdur idrakından nişanə,
Sakini kim, dərğahı nə, bilinmir.

Bəlli deyil, neçə milyon yaş var,
Yer üzünün qurusu var, yaş var.
Canlılardan tək insanın huşu var,
Bədəni nə, ərvağı nə, bilinmir.

Görən, kimdir nizamlayan cahanı?
Bir kimsəyə bəlli deyil ünvanı.
Həm yaradır, həm öldürür insanı,
Hikməti nə, silahı nə, bilinmir.

Bu dünyaya anlamadan gəlirik,
Zaman-zaman ağlayırıq, gülürük,
Vədə tamam olan kimi ölürük,
Yaşamı nə, təbahı nə, bilinmir.

Axşam yatıb səhər çağı dururuq,
Qolumuzu, zehnimizi yoruruq.
Bax beləcə, ömrü başa vururuq,
Beyazı nə, siyahı nə, bilinmir.

İdraksızlıq taleyidir bəşərin,
Açımı yox nə xeyirin, nə şərin.

Gördüyümüz yaxşı-yaman işlərin
Savabı nə, günahı nə, bilinmir.

İnsan ömrü ani izdir qar üstə,
Günlər keçir cansıxıcı qəfəsdə.
Savaş gedir dövlət üstə, var üstə,
Sərdarların tamahı nə, bilinmir.

Bu dünyanı dərk etmək – boş xülya,
Nəsir Dalğın duyammadı, kim duya?
Anlaşılmaz bir bazardır bu dünya,
Satanı kim, mətahı nə, bilinmir.

Tovuza gəlsin

Cənnət varlığına şübhəli baxan,
Onu var istəyən Tovuz gəlsin.

Nəğməsiz, bülbülsüz dura bilməyən,
İlk bahar istəyən Tovuz gəlsin.

Azafı tərəfə edək səfəri,
Ustad Mikayıldan alaqlar sözləri,
İlhama gətirək Aşıq Əkbəri,
Toy-mağar istəyən Tovuz gəlsin.

Xınnadan adlayıb Şamlığa keçək,
Lalə qədəhləri doldurub içək,
Qışın ortasında təzə-tər çiçək,
Yayda qar istəyən Tovuz gəlsin.

Səhər-səhər bir səs gəlsə qayadan,
Bilsin ki, kəklikdir onu oyadan.
Zirvələr zirvəsi Haçaqayadan
Xoş vüqar istəyən Tovuz gəlsin.

Kimin Nəsirgilə düşsə yolu,
Doğma kəndi bilsin qoy Alakolu,
Məhəbbət gətirib ürəyi dolu
Etibar istəyən Tovuz gəlsin.

Dağ istərəm, ətəyində gül-çiçək,
Zirvəsində neçə illik qar ola.
Havasından müşki-ənber süzülə,
Çeşməsindən abi-kövsər car ola.

Meh tərpedə, çimildəşə göy meşə,
Hər tərəfə ətir saçan bənövşə.
Yamaclarda qoyun-quzu mələşə,
El-obada dövlət ola, var ola.

Dostlarım cəm ola, neçə ki varam,
Hər bulaq başında bir məclis quram,
Şirin-şirin şeir deyər Ehtiram,
Saz çalır oxuyan Şehriyar ola.

Dünyanın işindən baş açmaq olmur, -
Ev yıxan, ev tikən əllər düzəldir.
Bir yanda ilanlar mələşən səhra,
Bir yanda məhsullu çöllər düzəldir.

Çirkin sifət verir qəlbi gözələ,
Ağıl qismət olmur göyçək üz, ələ,
Dünyanı xaraba qoyan zəlzələ
Bəzən Göy göl kimi göllər düzəldir.

Qiymətli daşları salır dərinə,
Tüstünü qaldırır göy üzərinə,
Dahilər ömründən kəsir qərinə,
Nadan yaşatmağa illər düzəldir.

Ələsgər

Heç vaxt baş əymədin özgə bir şaha,
Hər əmri ürəkdən aldın, Ələsgər!
Sənət aləmində dönüb Allaha
Əlçatmaz zirvətək qaldın, Ələsgər!

Verdin qiymətini əyrinin, düzün,
Qaranlıq gecənin, parlaq gündüzün.
Çaldığın havanın, dediyin sözün
Yolunu ürəkdən saldın, Ələsgər!

Nə xana üz tutdun, nə də ki bəyə,
Ürəyə sığınıb ucaldın göyə.
Ürəkdən aralı düşməsin deyə
Sazi da solaxay çaldın, Ələsgər!

Desəm ki, topalam, heç kəs inanmaz,
Çünki ayağım da, əlim də sağdır.
Amma möhürlü bir arayış versəm,
Deyərlər: "Tez tutun, yıxılacaqdır".

Bir yalan danışsam, quyruqlu yalan,
Gözlər hiddətindən alışıb yanar.
Əvvəl-əvvəl heç kəs inanmasa da,
And içəndən sonra çoxu inanar.

Doğru söz andsız da çatır mənzilə,
Özü yeriyənə nə lazım kömək?!
Nə lazım müqəddəs sayılan andı
Saxta sənəd üstə möhür eləmək?!

Qayğılı, qayğısız günlər yaşadığ,
İllər gəlib keçdi bircə an kimi.
Qəmi də, dəmi də birgə daşdıq,
Yaşadıq bir ürək, iki can kimi.

Bir cüt gül balamız dolsa da yaşa,
Heyif, toylarında süzmədik qoşa,
Nənə olmaq arzunu varmadı başa,
Köçdün bar dərməyən bir bağban kimi.

Məni tək qoymusan, qayğım çoxalıb,
Gözlərim yaşarıb, qəlbim yuxalıb.
Əlimdə yarımçıq işlərim qalıb,
Gözlə, gələcəyəm qurtaran kimi.

Nəfəsim tənqiyib tükənən yerdə
Havasız dünyama hava sən oldun!
Mən dözə bilməzdim o boyda dərde,
Dözülmez dərdimə dəva sən oldun!

Yaxşı ki zər qismət oldu zərgərə,
Qoymadın Məcnun tək düşəm düzlərə.
Qələmimdən çıxan bütün sözlərə
Yaraşlıq sən oldun, mənə sən oldun!

Talenin hökmünən düşmüşdüm taxtdan,
Bir ömür yaşayıb ölmüşdüm çoxdan.
Tək sənə eşqinlə var oldum yoxdan,
İkinci ömrümə ana sən oldun!

BAŞ REDAKTOR
Çingiz Qəribli

Ünvanımız:
Tovuz şəhəri, Şehriyar
küçəsi, 3,
Telefon: (022)315-35-23
tovuz.1929@mail.ru

Redaksiyaya göndərilən əlyazmalar geri
qaytarılmır. Dərc olunan məktublardakı faktlara
və elanların məzmununa görə redaksiya
məsuliyyət daşımır.

Qəzet redaksiyanın kompyüter
mərkəzində yığılmış, səhifələnmiş və
"Son dakika" mətbəəsində çap olunmuşdur.
Sifariş.524.
Tiraj: 600.